

בס"ד. נצח שבנצח תשע"ו.

נפש הפרשה בהר.

לאכול ישן.

(1) ספר ויקרא פרק כה

(כא) וְצִוִּיתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשִׂיתָ אֶת הַתְּבוּאָה לְשִׁלֹּשׁ הַשָּׁנִים:

(כב) וְזָרַעְתֶּם אֶת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת וְאָכַלְתֶּם מִן הַתְּבוּאָה יֶשֶׁן עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹאכְלוּ יֶשֶׁן

(2) ספר ויקרא פרק כו

וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם וְהִקִּימֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם: (י) וְאָכַלְתֶּם יֶשֶׁן נוֹשֵׁן וְיֶשֶׁן מִפְּנֵי חֵדֶשׁ תּוֹצִיאוּ.

(6) ילקוט שמעוני ויקרא - פרק כה - רמז תרסא

תנו רבנן ואכלתם מן התבואה ישן מלמד שכל היושן מחברו מעולה מחברו. ואין לי אלא דברים שדרכן לישנן דברים שאין דרכן לישנן מנין, תלמוד לומר ישן נושן מכל מקום.

מי השילוח:

ואכלתם ישן נושן, ישן היינו במקום שהאדם יתחיל להתיאש מהמעשה. ונושן הוא מעשה שכבר מיואש אצלו והבטיח הקב"ה שעוד יגיע לאדם הנאה מאלו המעשים, כי הש"י ירפא ויתן אותם לטובה, והוא ע"י שהאדם מקבל על עצמו שיכלכל כל דבריו במשפט מעתה שלא יעבור רצון הש"י, וישן מפני חדש תוציאו, היינו שמכאן ולהבא תכלכל דבריו במשפט נגד הש"י ולא תבטיח בהקב"ה שימחול לך כמאמר המדרש אל יפתך יצרך הרע, חטא, והש"י ימחול לך רק עשה על דבריך בחשבון, כמו שנתבאר על פסו' ביום השבת ביום השבת יערכנו בפ' ארבעה עשר:

שפת אמת.

ואכלתם ישן נושן כו'. דאיתא א"ש תשמע אם שמוע בישן תשמע בחדש. שצריך להיות האדם מתפעל ע"י ידיעת האמת ולא יצטרך להתעורר התפעלות רק ע"י השגת חדשות. והוא סימן אמת. וברכה זו היא שכ' ז"ל אוכל קימעה ומתברך במעיו. כמ"ש ומתברכין מילין בגוייהו. דאיתא לעולם יראה אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו. וצריך להיות כשבא השפע לתוך בני"י מצא מין את מינו ומתגברת ומתחזקת והבן היטב.

(6) ספר אור לשמים - פרשת בחוקותי

ואכלתם ישן נושן וכו' (כו, י). ונקדים לפרש הפסוק (בראשית יב, ח) ויעתק משם ההרה, ולכאורה הול"ל וילך משם ההרה. ונ"ל כי צדיקים ההולכים בעבדות השי"ת מרגילים עצמם שהעבדות שלהם יהיה שלא כדרך הטבע, כי הטבע עבידי דבטלי אבל השי"ת ב"ה ברא בשביל עמו ישראל להיטיב להם דבר דלא פסיק לעלמין, וצריכין הבני ישראל לעורר מלמטה ג"כ בכח עבודתם שלא כדרך הטבע, וזאת נוכל להשיג ע"י בחי' אי"ן, שהאדם הוא בעיניו כאפס וכאין, ואברהם אבינו ע"ה היה בעיניו כעפר וכאפר כמו שאמר (בראשית יח, כז) ואנכי עפר ואפר, ולזה היה יכול לעורר ההשפעה מבחי' שלא כדרך הטבע, וזפ"ה ויעתק משם שרומז לעתיקא, משם המשיך שפע, ההרה - ע"י בחינת סוד העבור, מקדם - ועוד לבחי' למטה מזה כמו שכתוב (ישעיה מג, ה) ממזרח אביא זרעך, רומז ליסוד, לבית אל - עד בחי' שנקרא בית אל רומז למלכות קדושה (זח"א רי, פ' פרדס שכ"ג ע' בית). וזפ"ה ואכלתם ישן נושן, דהיינו שהשפע שלכם יהיה מבחינה שנקרא ישן נושן ותרגומו עתיק דעתיקין, כי מה שהאדם מרגיש בעצמו הבחינת אין ע"י העבדות הבורא משיג יותר גדולות הבורא ית"ש: